

F. t. I. vedr. retsplejeloven og forskellige andre love

der skabes mulighed for at behandle civile sager i byretten med flere juridiske dommere, og at der sker en vis specialisering af dommerne i byretten, jf. pkt. 4 nedenfor. Endvidere indeholder lovforslaget forslag om en særlig småsagsproces til behandling af civile sager om krav på højst 50.000 kr., jf. pkt. 8 nedenfor, og dette forslag forudsætter en styrkelse af byretternes retssekretariater, som efter forslaget vil få ansvaret for forberedelsen af disse sager. Endelig indgår det i lovforslaget, at nævningesager skal behandles ved byretterne i første instans, jf. pkt. 9 nedenfor.

Justitsministeriet er også enig med Domstolenes Strukturkommission i, at der herudover er behov for at styrke byretterne, så de bedre kan leve op til krav om god service over for borgerne, effektiv ressourceudnyttelse, mindre sårbarhed ved spidsbelastninger og sygdom mv., og således at de enkelte domstole kan få øget indflydelse på egne administrative forhold. Hertil kommer hensynet til at kunne skabe et attraktivt fagligt miljø ved de enkelte byretter.

Justitsministeriet er enig med Domstolenes Strukturkommission i, at langt de fleste af de nuværende byretter er for små til på egen hånd at kunne opfylde disse krav vedrørende sagernes behandling og vedrørende administrativ »bæredygtighed« mv. Det vil naturligvis ikke være muligt for en byret, hvor der kun er ansat én eller to dommere, på egen hånd at behandle en civil retssag med tre dommere eller en nævningesag med tre dommere sideløbende med behandlingen af rettens øvrige sager. Der vil heller ikke ved de små byretter kunne ske den styrkelse af retssekretariaterne, som er en forudsætning for at gennemføre den foreslåede småsagsproces.

Hertil kommer, at forslaget om at oprette én fælles tinglysningssret for hele landet, der skal overtage tinglysningsopgaven fra de enkelte byretter, jf. pkt. 10 nedenfor, indebærer, at flertallet af de nuværende byretter nødvendigvis må sammenlægges til større enheder, idet de uden det nuværende tinglysningsspersonale ellers ville blive så små, at de ikke realistisk ville kunne fortsætte som selvstændige enheder.

Justitsministeriet er enig med Domstolenes Strukturkommission i, at en ordning med *forskellig kompetence* afhængig af byretternes størrelse – dvs. en fravigelse af princippet om, at alle byretter selvstændigt kan behandle alle sagstyper – vil være uhensigtsmæssig af de grunde, som kommissionen har peget på, jf. ovenfor. Justitsministeriet lægger vægt på, at alle byretsdommere i det praktiske retsarbejde fortsat har mulighed for at bevare og udbygge deres generelle juridiske kompetencer med henblik på at sikre sammenhængen i retsanvendelsen og anvendelsen af tværgående

ende og generelle juridiske regler og grundprincipper på de forskellige juridiske specialområder.

Justitsministeriet er endvidere enig med kommissionen i, at en ordning, hvor nogle af byretternes opgaver søges løst i permanente *samarbejder* mellem flere byretter, i praksis måtte få en så omfattende karakter, at de enkelte byretter reelt ikke længere ville være selvstændige administrative enheder.

Justitsministeriet finder på denne baggrund, at der bør gennemføres en retskredsændring, som indebærer, at de enkelte byretter bliver væsentligt større end langt hovedparten af de nuværende byretter. Justitsministeriet er enig med Domstolenes Strukturkommission i, at det er væsentligt, at der som udgangspunkt er ansat mindst 6-8 udnævnte dommere ved den enkelte byret. En byret med mindst 6-8 udnævnte dommere vil som anført af kommissionen bl.a. kunne behandle 1-2 kollegialt behandlede sager (civile sager og/eller nævningesager) sideløbende med behandlingen af rettens øvrige sager samt give mulighed for en vis specialisering af dommerne, og der vil ved en byret af denne størrelse være grundlag for at etablere et styrket retssekretariat, for at opbygge et mere attraktivt fagligt miljø og for at give byretterne flere administrative beføjelser.

Justitsministeriet finder på den anden side, at generelle nærhedshensyn taler for, at byretskredse ikke bør være større, end det er nødvendigt ud fra de ovenfor nævnte hensyn.

2.2.1.8. Justitsministeriet foreslår på denne baggrund, at landet fremover inddeles i 22 *byretskredse*. Forslaget om 22 retskredse er udformet således, at alle retskredse (bortset fra Bornholm) vil have et tilstrækkeligt sagsantal mv. til at kunne have mindst 6-8 udnævnte dommere, så de bliver fuldt »bæredygtige« i den ovenfor anførte forstand.

Ved udformningen af forslaget til den nærmere retskredsinddeling har Justitsministeriet taget udgangspunkt i den kommunale struktur, der etableres den 1. januar 2007 som led i kommunalreformen. Justitsministeriet har dernæst lagt vægt på, at en kommune ikke bør deles mellem flere retskredse, og at en retskreds ikke bør deles mellem flere politikredse. Som eneste undtagelse til disse principper foreslås det i overensstemmelse med Domstolenes Strukturkommissions anbefaling, at Københavns Kommune deles mellem to retskredse for at undgå, at Københavns Byret bliver uforholdsmæssigt stor.

Justitsministeriet har fundet, at det ikke bør tillægges betydning, om en retskreds deles mellem flere regioner, men der er efter forslaget dog kun én retskreds (retten i Viborg), der bryder en regionsgrænse.